

Αυτός ήταν ο παπα-Σάββας ο Πνευματικός!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)



Φωτο:nzals.blogspot.com

Στήν Σκήτη τής Αγίας Άννης κάπου ψηλά είχε τήν Καλύβη του ένας Πνευματικός. Πνευματικός κι αυτός, αλλά χωρίς τήν πείρα και τήν διάκρισι τού παπα-Σάββα. Στο έξιμολογητήριό του κατέφθασε κάποια φο-ρά ένας βαρειά, πολύ βαρειά αμαρτωλός. Άλλος μέ τόσα μεγάλα κρίματα δέν τού ξανάτυχε.

Εκείνος, σωστός κάλαμος συντετριμμένος, άρχισε τήν έξαγόρευσι. Ο Πνευματικός καθώς τόν άκουγε κυ-ριεύθηκε από φρίκη. Αναταράχθηκαν τά σωθικά του. «Θεέ μου! Πώ, πώ,φρικαλεότητες! Τί ακούω! Τί σατανας είναι τούτος»!

Δέν πρόλαβε ο δυστυχής ν' άποτελειώση και ο Πνευ-ματικός γεμάτος ταραχή:

—Σταμάτησε, τού λέει εχωφρίξει. Θάχάσωτό μυαλό μου. Δέν είναι ανθρώπινες αμαρτίες αυτές. Σατανικές είναι. Φύγε. Ή συγχώρησι σου έλειψε! Φύγε. Δέν μπορώ άλλο νά σέ άκούω. Φύγε.

Τό μόνο πού τού είχε άπομείνει στον κόσμο ήταν τό έλεος τού Θεού, άφού όμως

και ή πόρτα αυτή έκλεισε, δέν τού απέμενε τίποτε. Αντικρύζοντας κάτω τήν θάλασ-σα σκεπτόταν τήν μόνη λύσι: Νά όρμήση δηλαδή νά πνιγή. Νά θέση τέρμα στις τραγωδίες του.

Ο Θεός όμως είναι μεγάλος. Στήν κατάστασι αυτή τόν είδε κάποιος Άγιαννανίτης, πού έτυχε νά είναι και γνώριμος.

—“Ε! τί συμβαίνει; Πώς είσαι έτσι; Τί έχεις;

Εκείνος δέν μιλούσε.

—“Ε! τί έπαθες; Γιατί δέν μιλάς;

Μέ τά πολλά κατώρθωσε νά μάθη τά καθέκαστα. Στενοχωρήθηκε, πικράθηκε ή ψυχή του. Πώς νά τόν βοηθήση; Σκέφθηκε πώς μία μόνο λύσις απέμενε, νά τόν οδηγήση πάση θυσία στον παπα-Σάββα. Κουράσθηκε πο-λύ, αλλά στο τέλος νίκησε.

Σάν τόν αντίκρυσε ο παπα-Σάββας κατάλαβε όλο του τό δραμα. Ο αδελφός μου σκέφθηκε βρίσκεται στήν άβυσσο. Για νά τόν άνεβάσω χρειάζεται νά κατεβώ κι' εγώ ως εκεί.

— Πνευματικέ, υπάρχει για μένα σωτηρία;

— Για σένα, αδελφέ μου; Για όλους υπάρχει σωτη-ρία. Ή ευσπλαγχνία τού Θεού είναι πιο πλατειά από τόν ουρανό και πιο βαθειά από τήν άβυσσο.

— Μπά! Για μένα τόν αμαρτωλό δέν υπάρχει σω-τηρία. Αδύνατον. Δέν υπάρχει για μένα.

— Για σένα; Αστείο. Άφού, νά σκεφθής, υπήρξε για μένα σωτηρία.

— Καί τί άμαρτίες έκανες έσύ;

— Μεγάλες, πολύ μεγάλες άμαρτίες.

— Τί μεγάλες! Ποιος μπορεί νά έχη φταίξει στον Θεόν σάν έμένα τόν ταλαίπωρο!

— Καί όμως! Νά, κάποτε δέν πρόσεξα, παρασύρθη-κα κι' έπεσα στήν έξης αμαρτία.

Και ανέφερε έδώ ο παπα-Σάββας κάποια σοβαρή άμαρτία. Ο άλλος τότε σάν νά ζωντάνεψε. Πήρε θάρρος.

—Ά! Πνευματικέ μου, τήν άμαρτία αυτή έτσι άκριβώς τήν έχω κάνει κι' εγώ.

— Κι' έσύ; Μήν άνησυχής. Ο Θεός θά σέ συγχωρήση. Άρκεί πού τό ώμολόγησες.

Ο παπα-Σάββας προχώρησε μέ τόν ίδιο τρόπο. Τό τέχνασμα πέτυχε απόλυτα. Ξεθάρρεψε ο δυστυχής και παρουσίασε μέ κάθε ειλικρίνεια όλο τόν θλιβερό κατά-λογο των έγκλημάτων του. Τού έδινε κουράγιο ή ιδέα πώς και ο Πνευματικός ήταν όμοιός του.

—Έγώ, τού λέει στό τέλος ο παπα-Σάββας, μετα-νόησα και έκλαψα πικρά. Έχω δύο χρόνια τώρα πού άλ-λαξα ζωή. Μού έβαλαν κανόνα νά γίνω Πνευματικός. Τό έκανα κι' αυτό. Έκανα ελεημοσύνες. Έκανα νηστείες. “Έγινα άλλος άνθρωπος.

—Κι' έγώ, Πνευματικέ μου, μετανοώ μ' όλη μου τήν ψυχή. Και νηστείες και ό,τι άλλο μου πής θά τό εφαρμόσω.

—Άφού αποφασίζεις ν' αλλάξης ζωή, σκύψε νά σου διαβάσω τήν συγχωρητική ευχή, νά σου έξαλείψη ο Θεός όλες τις άμαρτίες

“Έπειτα από λίγο ένας άνθρωπος φτερούγιζε από χαρά, γιατί πέταξε από πάνω του δυσβάσταχτα φορτία. Συναντώντας στην Αγία Άννα τόν γνωστό του:

— Μ' έσωσες, τού λέει. Έγινα άλλος άνθρωπος.

— Νά δοξάζης τόν Θεόν.

— Καλός Πνευματικός. Καλός. Πονετικός. Μόνο πού ο καημένος έκανε στην ζωή του χειρότερα από μένα.

Ο άλλος πού μπήκε άμέσως στό νόημα:

— Χειρότερα από σένα; Νά γελάσω λίγο! Αυτός, Χριστιανέ μου, ζή από μικρός στό Άγιον “Όρος και εί-ναι σωστός άγγελος. Γι' αυτό άξιώθηκε νά γίνη και Ιερέυς.

Ο άλλος έμεινε άναυδος. Τί συνέβαινε; Μέ τις εξη-γήσεις όμως πού τού έγιναν κατάλαβε τό τέχνασμα της αγάπης. Δοκίμασε μεγάλη έκπληξι. Πράγματι έπειτα από τό πλήγμα πού τού έφερε ο προηγούμενος Πνευματικός, δέν υπήρχε άλλος τρόπος νά σωθή από τό χείλος της άβύσσου. Και από τήν στιγμή αυτή κορυφώθηκε μέσα του ένας άπέραντος θαυμασμός και μία άπεριόριστη αγάπη για τόν υπέροχο αυτόν ιατρό και θεραπευτή τών ψυχών.

Μερικοί Αγιορείτες, άς τό σημειώσουμε κι' αυτό, δέν συμφωνούσαν μέ τούτα τά τεχνάσματα τού Πνευμα-τικού. Δέν είχαν όμως δίκηο, γιατί ο παπα-Σάββας, δια-κριτικός, διακριτικώτατος όπως ήταν, έγνώριζε πώς και πότε και πόσο και σέ ποιές περιπτώσεις νά τά χρησιμοποιή, χωρίς νά προκύπτει ή παραμικρή βλάβη, τό

ελάχιστα-στο σκάνδαλο.

Συνταγές θεραπευτικές

Ήξερε πολύ καλά ο παπα-Σάββας πότε θά φαινόταν επιεικής, πότε μέτριος, πότε αυστηρός και άκριβολόγος. Τις συντετριμμένες και τεταπεινωμένες ψυχές τις οικο-νομούσε μέ περισσή επιείκεια. Όταν όμως έβλεπε ψυχι-κή αντοχή, απέφευγε νά κάνη υποχωρήσεις. Θά κανόνιζε όπως έπρεπε, πάντα όμως μέ τρόπο γλυκύ, ώστε νά γίνε-ται. δεκτός ο κανόνας χωρίς τήν παραμικρή δυσανασχέ-τησα Σάν πολύπειρος καμηλιέρης άκριβοζύγιζε μέ μά-τι έξησηκημένο τί φορτίο αντέχει ή καμήλα.

Δειχνόταν αυστηρός σ' όσους προξένησαν ζημιές στον πλησίον τους.

—Πνευματικέ μου, τού λέει έναε προσκυνητής. “Έχω καί κάτι άλλο. Περνώντας από τήν Καλύβη ενός γνωστού μου Γέροντα — αυτός έτυχε ν' άπουσιάζη — έκοψα από τόν κήπο, μέ τό θάρρος πού είχα, μερικά πορ-τοκάλια.

—Ά, παιδί μου! Πρόσεξε! Όλα τά άλλα αμαρτή-ματα σου τά συγχωρεί δι' έμού ο Θεός. Τά πορτοκάλια όμως πρέπει νά τά έπιστρέψης, γιατί διαφορετικά δέν συγχωρείσαι, καί παραμένουν άσυγχώρητες καί οί άλλες άμαρτίες σου.

Πολύ αυστηρός, άτεγκτος, παρουσιαζόταν σέ θέμα-τα πού σχετίζονταν μέ τήν Ιερωσύνη. Άν ο υποψήφιος Ιερέυς έμποδιζόταν από κάποιο άμάρτημα, δέν ύπήρχε περίπτωση νά τού πάρη συμμαρτυρία καί συγκατάθεσι. Άν πάλι κάποιος κληρικός έπεφτε σέ σοβαρό παράπτω-μα, τό ήξερε έκ των προτέρων:

—Πάτερ μου, θά τού έλεγε, νά κρεμάσης τό πετρα-χήλι σου γιά νά μή βαρύνης άλλο τήν ψυχή σου.

Στις αρχές τής δράσεως του ως Πνευματικού συνήθιζε κάθε Μεγάλη Τεσσαρακοστή, από τήν πρώτη εβδο-μάδα, νά περιοδεύη στά Μοναστήρια και νά έξομολογή. Συνέβη όμως στήν Μονή Ιβήρων νά βρεθή κάποτε στήν ανάγκη νά τιμωρήση αύστηρά δύο Ιερείς πού είχαν πα-ρεκτροπή. Αυτό είχε αρκετά δυσάρεστες συνέπειες. Πι-κράθηκε πολύ από τήν στάσι τών Ιερέων αυτών και από τότε έπαψε τις περιοδείες. Περιορίσθηκε στό εξομολο-γητήριο του. Πάντως τήν σημαία δέν τήν ύπέστελλε. Πά-νω άπ' όλα ή εύλάβεια και ή περιφρούρησις τού υψίστου αξιώματος της Ιερωσύνης.

Έγνώριζε πολύ καλά πόση παιδαγωγική και θερα-πευτική αξία κρύβει ένα από πάσης πλευράς έπιτυχημένο και διαλεγμένο έπιτίμιο. Και όπως θά μας τό δείξη ή

συν-έχεια υπήρξε άσυναγώνιστος στην επιλογή τών έπιτιμίων.

Πριν από πολλά χρόνια, έναν Οκτώβριο, μήνα ή-συχο και κατάλληλο, κινήσαμε για τό Άγιον “Ορος και σέ λίγες ήμέρες βρεθήκαμε στην άξέχαστη Σκήτη της Αγίας Άννης, τήν πνευματική μας γενέτειρα. Μέσα στην αγιασμένη της άτμόσφαιρα είχαμε νά συναντήσουμε τόσα προσφιλή πρόσωπα πού κρατούν, υπό τήν σκέπη της θεοπρομήτορος, άναμμένη τήν ορθόδοξη άσκητική δάδα.

— Βλέπετε τόν γερο-Άντώνιο, μας λέει κάποια ήμέρα φίλος μας Ιερομόναχος. Μαζεύει εκεί κάτω έληές. Ενενήντα χρονών πού είναι, θάχη πολλά στις άποθήκες τής μνήμης του για τούς παλαιούς Πατέρες. Μή χάσετε τήν ευκαιρία.

Άλλο πού δέν θέλαμε. Τόν πλησιάσαμε χωρίς καθυστέρησι. Ήταν ψηλός, άδύνατος, μέ φτωχική άμφίεσι και έλαττωματική από τό γήρας όρασι, και πρόσχαρος σάν μικρό παιδί.

— Θυμάσαι τίποτε, πάτερ Αντώνιε, για τόν Πνευμα-τικό, τόν παπα-Σάββα;

—Άλλοίμονο! Για τόν παπα-Σάββα τόν άγιο αυτόν Πνευματικό νά μή θυμάμαι! Σ’ αυτόν έξωμολογούμην.

— Τότε θά έχης πολλά νά μας ειπής.

— Βεβαίως. Καί μάλιστα κάτι πού θά σας κάνη έντύπωσι. Έχει κάνει έντύπωσι καί στην γλώσσα αυτή πού σας όμιλεϊ, στην γλώσσα μου.

Τί νά ήταν άραγε αυτό; διερωτηθήκαμε. Καί πώς μπο-ρούσε νά εχη κάνει έντύπωσι στην γλώσσα; Αλλά μας τό έλυσε τό άίνιγμα ο ίδιος.

—“Ήμουν νεαρό καλογέρι. Ακόμη δέν είχα ξεχάσει τις κακές συνήθειες τού κόσμου. Καί λιγάκι ευέξαπτος στόν χαρακτήρα. Στον κήπο τής Καλύβης κάποτε προέ-κυψε μία διαφορά μέ τόν γείτονα. Μπήκε ο πειρασμός στην μέση. Κάπως άπότομα μού μίλησε εκείνος. Αρπά-χτηκα κι’ έγώ, ανοίγω τό στόμα μου καί χωρίς νά σκεφθώ τί κάνω τού λέω\..

Άπλούς σάν μικρό παιδί καί ταπεινός ο γερο-Άντώνιος μας άνέφερε τήν βαρεία πράγματι φράσι πού ξέφυγε από τό στόμα του.

— Μετά από λίγες ώρες άνηφόριζα για τήν Μικρά Αγία Άννα. Ο Γέροντάς μου μέ έστειλε στόν παπα-Σάββα νά έξομολογηθώ τό άμάρτημά μου. Μέ τήν πρώτη ματιά ο Πνευματικός κατάλαβε τήν έσωτερική μου άναταραχή. «Πνευματικέ μου, ήρθα νά έξομολογηθώ μία μεγάλη άμαρτία». «Νά τήν έξομολογηθής. Καλώς νά τήν έξομολογηθής. Μή βιάζεσαι όμως. Κάθισε νά πάρης ένα λουκουμάκι. Ιλαρίων, —

φώναξε τόν ύποτακτικό του — φέρε τό κέρασμα». Μέ ρωτούσε διάφορα άλλα γιά τόν Γέροντά μου, τό έργόχειρό μας, τήν Καλύβη μας. Ήθελε νά διώξω από πάνω μου τήν ταραχή, καί έπειτα νά μέ δεχθή στήν Έξομολόγησι. Έπρεπε τό Μυστήριο νά διεξαχθή σέ ατμόσφαιρα ειρήνης. Ηρέμησα. Προχωρήσαμε τότε στό έξομολογητήριο. Ένα έξομολογητήριο μι-κρό, μικρότατο σάν κρύπτη. Έξαγόρευσα τό μεγάλο μου αμάρτημα. Μου είπε, θυμάμαι, λόγια πατρικά, σοφά. Ξε-καθάρισε ο σκοτεινιασμένος ορίζοντας της ψυχής μου.

Στο τέλος χαμογελαστός: «Νά βάλουμε, παιδί μου, λέει, κι' ένα μικρό κανόνα στήν γλωσσά». «Νά βάλουμε, άγιε Πνευματικέ». · «Όχι μεγάλα πράγματα. Νά, γυρί-ζοντας στήν Αγία Άννα, θά πάς στό Κυριακό([*]), θά βγάλης τήν γλώσσα σου έξω καί θά τήν σύρης στό δάπεδο από τό κατώφλι μέχρι τήν εικόνα τού Χριστού. Και θά Τού ζητήσης συγγνώμη. Σύμφωνοι;». «Σύμφωνοι». Εκεί-νη τήν ώρα δέν μού φάνηκε πολύ σπουδαίο τό έπιτίμιο.

Πέρασαν λίγες ώρες καί ξαναβρέθηκα πάλι στήν Καλύβη τού παπα-Σάββα. «Πνευματικέ μου, τού λέω, έλα νά δής πώς έγινε ή γλώσσα μου μέ τόν κανόνα πού μού έβαλες. Γδάρθηκε, πρίσθηκε, κοκκίνισε, έγινε σάν τσα-ρούχι». Τού τήν έδειξα. Χαμογέλασε λίγο. «Έ, παιδί μου, τί νά κάνουμε; Τέτοια γλώσσα πού είναι, τέτοια της χρειά-ζονται». Καί από τότε δέν θυμάμαι νά βγήκε άλλη φορά άσχημος λόγος από τό στόμα μου.

Εκπλήξεις

Γιά νά φθάση κάποιος στήν Μικρά Αγία Άννα θά άποβιρασθή στό λιμάνι της Σκήτης της 'Αγίας Άννης καί θ' άκολουθήση ένα μικρό καί άνηφορικό μονοπάτι. Τό μονοπάτι αυτό στά χρόνια τού παπα-Σάββα πατήθηκε πολύ. Τήν περίοδο μάλιστα τών Τεσσαρακοστών μετα-βαλλόταν σέ άτέλειωτη ανθρωπίνη άλυσίδα. Κάθε κρίκος

κι' ένας Χριστιανός πού πήγαινε γιά πνευματικό λουτρό.

—Ατέλειωτο κορδόνι ο κόσμος, μας είπαν παλαιοί Άγιαννανίτες. Έτρεχε ο κόσμος ποτάμι. Μοναχοί, Ιε-ρωμένοι, κοσμικοί, υπάλληλοι από τις Καρυές και τήν Δάφνη, από κάθε γωνιά τού Αγίου "Όρους, από τά πιό μακρινά Μοναστήρια, από τήν γειτονική Χαλκιδική, από παντού. Κάθε προσκυνητής τού Όρους τό θεωρούσε παράλειψη νά μή περάση από τό έξομολογητήριο του. Και πού νά τους προλάβη όλους! Ο Δίκαιος (ο μονα-χός πού διοικεί τήν Σκήτη) τής Αγίας Άννης κάθε βράδυ φιλοξενούσε στό Κυριακό αύτούς πού έπρεπε νά περιμένουν τήν σειρά τους τήν επομένη ήμέρα.

Άλλο έκπληκτικό φαινόμενο ήταν ή έκφρασις τού προσώπου αυτών πού έβγαιναν

από τό έξομολογητήριο του. Σ' έκανε νά δοκιμάζης έκπληξι πάνω στήν έκπληξι. «Τί στό καλό; θά έλεγες. Μεταμορφώσεις συντελούνται έδώ μέσα»;

Κάτι σχετικό μας διηγήθηκαν οί Άγιαννανίτες Πατέρες οί λεγόμενοι Καρτσωναίοι. Τούς έπισκέφθηκε από τά Άρφαρά τής Μεσσηνίας ο γέρων πατέρας τους. Σάν ήρθε ή συζήτησις για Έξομολόγησι τού συνέστησαν νά έπισκεφθή τόν παπα-Σάββα, νά κάνη γενική έξομολό-γήσι τής ζωής του, νά δροσισθή ή ψυχή του μέ τήν χάρι τού Θεού.

“Έτσι και έγινε. Απέναντι του ή σπάνια αύτή πνευ-ματική κολυμβήθρα και νά τήν περιφρονήση; Έφθασε ως εκεί. Παρέμεινε αρκετή ώρα στό έξομολογητήριο. Τελειώνοντας και βγαίνοντας άπ' έκει σκιρτούσε από ευφροσύνη. Λάμπις ειρήνης είχε σκορπισθή στό πρόσωπό του και κάποια μυστική άλλοίωσι ένιωθε μέσα του. «όθνεΐαν άλλοίωσιν εύπρεπεστάτην», για νά χρησιμο-ποιήσουμε τήν φράσι τού υμνογράφου. Πήρε βαθειά α-νάσα και ξεφώνησε:

—Ά, παιδιά μου! Ξαλάφρωσα. Δέν πατάω στήν γη.

Πετάω ολόκληρος. “Όλος ο κόσμος μου φαίνεται αλλα-γμένος. Δόξα νάχης, Χριστέ μου.

Κύριος οΐδε, πόσοι παρόμοιοι στεναγμοί άνακουφίσεως, πόσα δάκρυα χαρας, πόσα δοξολογικά επιφωνή-ματα αντήχησαν στον περίβολο της Αγιορείτικης αυτής κολυμβήθρας τού Σιλwάμ.

—Αγαπητέ Θεοφάνη, σκέπτομαι νά κινησω για τόν Άθω. Ν' άναπνεύσω λίγο άρωμα από τό Περιβόλι τής Παναγίας.

— Θά αισθανθώ μεγάλη χαρά, πάτερ Ιωακείμ, άν μπορούσα νά σας συνοδεύσω.

— Καί γιατί οχι; Άγαθοί οι δύο υπέρ τόν ένα», όπως λέει και ή Γραφή.

Αυτά κουβέντιαζε τό 1896 στήν Αθήνα ο Αρχιμαν-δρίτης π. Ιωακείμ Σπετσειέρης, έφημέριος στό Άγιοταφικό Μετόχι, μέ τόν φίλο του Θεοφάνη Τρούγκα, εργοστασιάρχη.

Σύντομα κατέφθασαν ως ταπεινοί προσκυνηταί στό Άγιώνυμο Όρος. Τό πρόγραμμά τους προέβλεπε άπαραιτήτως έπίσκεψι και στόν άγιο Πνευματικό. Τόν είχε άπολαύσει πριν από έπτά χρόνια ο π. Ιωακείμ στους Ά-γίους Τόπους και δέν εύρισκε έγκώμια για νά τόν έκθειάζη στόν φίλο του. Καί έτρεφε μέσα του τήν ελπίδα πώς θά τόν έπειθε τόν κυρ-Θεοφάνη νά πλησιάση στό πνευ-ματικό λουτρό.

Όταν βρέθηκαν στήν Μικρά Άγία Άννα, στήν Κα-λύβη τής Αναστάσεως, έμειναν

έκπληκτοι — ο εργο-στασιάρχης κυρίως — από τόν κόσμο πού αντίκρυσαν.

— Περιμένουν όλοι τους για Έξομολόγησι, παρετήρησε ο π. Ιωακείμ. Μεγάλος καθοδηγητής ψυχών ο παπα-Σάββας. Ποιμήν θεοφώτιστος. Καί τρέχουν κοντά του τά πρόβατα τού Χριστού ωσάν σέ τόπο χλόης καί άναψύξεως. Κι' έγώ δέν βλέπω τήν ώρα πού θά έρθη ή σειρά μου, ν' άποτοξινώσω τόν ψυχικό μου οργανισμό από κάθε έπιβλαβή καί δηλητηριώδη ούσία. Η άτμόσφαιρα τών Αθηνών πολύ έχει κουράσει τό πνεύμα μου.

Όλα αυτά πού έβλεπε και άκουγε ο κ. Θεοφάνης τόν έσπρωχναν στήν μεγάλη απόφασι. Νά τακτοποιήση δηλαδή τόσους καί τόσους εκκρεμείς λογαριασμούς μέ τόν Θεόν, νά ζητήση τήν συγγνώμη, νά είρηνεύση. Είχε χρόνια νά πλησιάση σέ Πνευματικό καθώς καί να κοινωνήση καί ή συνείδησίς του έπαναστατούσε για τήν τακτι-κή του.

Βεβαίως ο πειρασμός τού έφερνε αντίθετες σκέψεις καί τόν απέτρεπε από τήν σωτήρια απόφασι. Τελικά όμως έκάμφθη από τήν χάρι τού Θεού, ένίκησε τούς δισταγμούς του καί προχώρησε άφοβα στό έξομολογητήριο. Πριν άπ' αυτόν είχε έπισκεφθή τόν Πνευματικό ο φίλος του π. Ιωακείμ.

Κάθησε πολύ ώρα ο κ. Θεοφάνης στό πνευματικό ιατρείο. Είχε πολλές πληγές νά θεραπεύση. Αλλά τί τού συνέβη; "Ίσως νά δοκίμασε στήν ζωή του εκπλήξεις, αλλά τήν φορά αυτή κινδύνευσε νά χάση τό μυαλό του. Θαμπώ-θηκε, έμεινε έμβρόντητος. «Θεέ μου, έλεγε, πού βρίσκο-μαι; Τί ακούω; Μήπως μέ γελούν τ' αύτιά μου; Τί μυστή-ρια είναι αυτά»!

«Έξωμολογήθην πρώτος έγώ, έγραφε άργότερα ο •π. Ιωακείμ, είτα ο φίλος μου Θεοφάνης... "Εμεινε παρά τω πνευματικώ Σάββα επί πολύ. Ότε δέ έξήλθε καί έλάβομεν τήν όδόν διά τά Κατουνάκια, μοί έλεγεν ο φίλος Θεοφάνης:

— Τί άνθρωπος είναι ο πνευματικός Σάββας; Μή είναι άγγελος;

Εϊπον αύτω:

— Τί συνέβη;

»—'ίδού, λέγει μοι, κατά τήν έξομολόγησιν είπέ μοι, ό,τι έπραξα από εικοσαετίας και πλέον χωρίς νά είπον έγώ εις αυτόν τίποτε. Μοί είπε πράξεις παλαιάς τάς όποιας έγώ δέν ένθυμούμην πώς άραγε έγνώριζε τί έγώ έπραξα!

»— Μή άπορης, είπον αύτφ, φίλτατε Θεοφάνη. Ο πνευματικός Σάββας έχει προορατικόν.

»—Τί εννοείς προορατικόν;...»(*).

Ο π. Ιωακείμ του ελυσε τίς απορίες.

Στην ψυχή τού κυρ-Θεοφάνη συντελέσθηκε τήν ή-μερα εκείνη σωστή κοσμογονία.

(*) Άρχ. "Ιωακείμ Σπετσιέρη, Απομνημονεύματα, Α', σ. 21-22.

Αρχιμανδρίτου Χερουβείμ (+) Σύγχρονες Αγιορείτικες μορφές

Σάββας ο πνευματικός -Έκδοσις Η΄

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ ΩΡΩΠΟΣ Α ΤΤΙΚΗΣ 1995